doi.org/10.31392/UDU-nc-series14-2025-33-08

УДК 378.091.313:7.01

Оксана ГУСАЧЕНКО [1]

Підготовка здобувачів вищої освіти факультетів мистецтв до проєктної діяльності в мистецько-освітній сфері

Дефініція "проєкт" розглядається із зазначенням основних позитивних моментів даної форми активності (діяльність, тимчасовість, командність, злагодженість, креативність, делегування повноважень, платформа для самореалізації). Розглянуто змістовне наповнення мистецько-освітніх проєктів та теоретично-методичні засади залучення до них студентів факультетів мистецтв. Описано види освітніх та мистецьких проектів із зазначенням завдань, способів інтеграції художньо-естетичної, культурно-освітньої бази з різними прагматичними, підприємницько-комерційними видами діяльності, такими як менеджмент, гібрідний бізнес, які просякнуті процесами технократії та інформатизації. Наголошено, що спільна діяльність фахівців різного профілю надає унікальності конкретному тимчасовому заходу та колективу, створює виняткову енергетику та творчу атмосферу, орієнтує до партнерських стосунків, реалізує діалог між різними видами мистецтва, включає зразки високого мистецтва, популяризує досягнення різних жанрів і стилів культур на стику усталених і нових позицій, сприяє самореалізації його учасників, надає широкій громадськості можливість ознайомитися з найкращими роботами. Підкреслено, що залучення студентів до мистецько-освітніх проектів орієнтує їх до набуття нових навичок, глибокого розуміння культурних норм, передачі цінностей, встановлення етичних рамок, збереження творчої автономії. Продемонстровано синтетичну органічність фізичного та віртуального вимірів, синтезу освіти, мистецтва та інтерактивних платформ у сучасних публічних просторах творчої співпраці над проектами.

***Ключові слова*:** креативний простір, арт-хаб, здобувачі мистецької освіти, проективна діяльність, творча самореалізація, художній продукт, цінності, інтерпретація.

Вступ. Сучасний розвиток суспільства зумовлює оновлення інструментарію професійної мистецької освіти, одним із елементів якого є використання проєктивної діяльності у рішенні проблеми творчого самовизначення та самореалізації студентів факультетів мистецтв. Залучення здобувачів вищої мистецької освіти до проєктивної діяльності має низку переваг, адже даний процес спонукає їх до випробовування власних сил, прояву ініціативи, самопроєктування і найголовніше - підтвердження правильності вибору професійного шляху.

Проєкти мистецько-освітньої сфери передбачають прояв самостійної творчої думки, планування дій згідно неї, прийняття рішень з позиції особистісно-творчої причетності та ціннісних орієнтирів, прогнозування результатів своєї діяльності як у соціумі, так і у художньому вимірі, співпрацю, удосконалення своїх знань у різних галузях, гнучку адаптацію до змінних соціально-економічних та культурних умов. У світлі зазначеного підготовка і залучення студентської молоді факультетів мистецтв до проектної діяльності у культурній і освітній сферах постає однією з пріоритетних ліній розвитку сучасної мистецької освіти.

Аналіз останній досліджень і публікацій. Зауважимо, що питання проєктної діяльності є відносно новим у науково-методичній літературі, адже сучасного

[1] © ***Гусаченко Оксана Петрівна***, Український державний університет імені Михайла Драгоманова. https://orcid.org/0000-0002-5963-7984

тлумачення воно набуло лише у ХХ столітті. Втім, окремі аспекти даної ланки мистецького виміру розглядаються з позиції соціології Н.Головач, Н.Івановською, Р.Жиленко та ін., у контексті менеджменту представлені у роботах Є.Баканова, Н.Костенко, В.Іванова та ін., в рамках бізнес-реалізації проєктів подані С.Бушуєвим, Т.Олєйніковою, Т.Прокопенко та ін., у галузі мистецтвознавства висвітлені в роботах І.Драча, М.Поплавського, О.Комарницької та ін., культурологічні положення містяться в наукових розвідках К.Давидовського, В.Шульгіної та ін., у психолого-педагогічній сфері параметри сфокусовані в низці робіт Т.Кузнєцової, О.Туриніної, у галузі освіти і зокрема мистецької освіти Т.Бодровою, С.Садовенко, А.Дубрівною та ін.

Метою статті є висвітлення особливостей підготовки та залучення здобувачів вищої освіти факультетів мистецтв до проєктної діяльності в мистецько-освітній сфері.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку суспільства все більшої популярності набуває така форма синтезу мистецтва і освіти як проєктна діяльність. ЇЇ прототипом можна вважати театральні антрепризи, - своєрідні різновиди реалізації задумів мистецької діяльності через тимчасову організацію людей, споріднених єдиним задумом у процесі його виконання. Такі форми інтеграції різних видів мистецьких практик були поширені на початку минулого століття у Європі, а тепер трансформувалися у явище дещо іншого типу.

Необхідно зазначити, що проєктна діяльність сьогодення органічно поєднує у собі художньо-естетичну, культурно-освітню базу, водночас активно задіює інтеграцію з різними прагматичними, підприємницько-комерційними видами діяльності, такими як менеджмент, гібрідний бізнес, просякнуті процесами технократії та інформатизації, що уможливлює синтетично вкрапляти фізичний світ у віртуальний вимір і навпаки. Залучення до проєктної діяльності спеціалістів різного профілю забезпечує унікальність конкретного тимчасового заходу та існування окремого колективу, утворює виняткову енергетично-творчу атмосферу, сприяє самореалізації її учасників, вдало поєднує різні прошарки споживацької аудиторії.

Для того, щоб зрозуміти сутність і переваги залучення здобувачів вищої проєктної діяльності саме в мистецько-освітній сфері, розглянемо основні позиції даної форми активності. Уніфікованим для різних сфер діяльності, на наш погляд, є визначення, надане дослідником С.Бушуєвим. Він говорить, що «проєкт – це тимчасова дія, що виконується для створення унікального продукту чи послуги» [1, с. 4]. Автор підкреслює характеристики, які є визначальними у даній дефініції, а саме часові рамки процесу та унікальність дій. Окрім зазначеного, науковець підкреслює, що проєкти можуть виконуватися на різних організаційних рівнях і поставати стратегічною лінією розвитку організації чи громади.

Ціннісними думками С.Бушуєва є пояснення управлінських зв'язків проєктів, які утворюються в процесі реалізації задуму і можуть надавати додаткові «бонуси-винагороди» як матеріального, так і більш високого порядку. Серед них автор розглядає знання, навички, методи і засоби для задоволення або перевищення потреб і бажань зацікавлених осіб проєкту [1]. Екстраполюючи дану інформацію у площину мистецької освіти, ми можемо стверджувати, що такі переваги є жаданими для здобувачів вищої мистецької освіти, адже вони можуть отримати унікальний

досвід і встановити культурно-творчі зв'язки, що у подальшому підвищує їх конкурентоспроможність на ринку праці.

Звернемо увагу на те, що у своїй науковій розвідці О.Кийков також акцентує саме управлінську складову проєктної діяльності. Він апелює до того, що сучасний гібрідний менеджмент уможливлює поєднання різних управлінських парадигм та методів, які є відповідними поточним викликам та потребам суспільства, тобто орієнтовані на еволюцію як економічних показників, так і цінностей [4]. Зазначені позиції можуть практикуватися здобувачами вищої мистецької освіти у проєктній діяльності завдяки виконанню різнорольових функцій, а саме делегуванню їх повноважень як організаторів, виконавців і як учасників.

О.Кийков також зосереджується на моделях, ураховуючих попередній досвід, який складає фундамент для прийняття рішень в умовах невизначеності. Це має бути динамічний і відкритий до нових ідей та стратегій управлінський підхід у проєкті, який не зупиняється на статичних прототипах. Окрім цього, нам імпонує думка дослідника, що управлінська функція не обмежується лише технічними завданнями взаємозв'язку, а має розглядатися як соціальний процес, поле для соціалізації засобами обраних комунікацій [4, с.100]. Відтак, підкреслюється роль самоактуалізації, самопрезентації, саморозвитку та самозростання.

Ми вважаємо, що саме мистецька галузь резонує з даними поглядами науковця, адже здобувачі вищої мистецької освіти транслюють результати своєї діяльності публіці у вигляді цінностей духовного плану. Такі культурні надбання подаються як специфічні артефакти чи інтеракції, збагачують світогляд індивідів, активізують їхній внутрішній світ, орієнтують до роздумів, емоційно насичують. Втім, напружене обдумування інтерпретаційних версій завжди включає оперування архетиповими зразками, винайденими попередніми митцями, отже має місце процес зіставлення з вузько спеціалізованими стандартами і нормами, художніми прообразами, в результаті чого відбувається поєднання сталої і рухливої площини у творчій діяльності.

Цікавим, на наш погляд, є тлумачення феномена проєктної діяльності, яке надає М.Поплавський. Він вбачає цінність такого формату мистецтва для здобувачів вищої освіти саме у процесуальній дії, де оригінальність зміщується із задуму у вимір реалізації. Також унікальність освітнього та мистецького проєкту, згідно думки практика, полягає у широкому колі залучених учасників та скоординованості їхніх дій. Автор прогнозує, що налагодження таких зв'язків дозволяє у майбутньому збільшувати масштаб подій-заходів, сприяє утворенню певного мистецького конгломерату. Зокрема, він говорить, що «проєктна діяльність у сфері культури на новому рівні «підключила» українське мистецтво до світових художніх тенденцій, кардинально змінила картину буття художньої культури» [7, с. 253]. Ключовою думкою дослідника у даному аспекті є акумулювання особистісного творчого досвіду студентами, їх включення до мистецької практики у реальному вимірі, розширення культурних меж, поява майданчику для самореалізації.

Суголосно звучать думки авторів колективної монографії «Мистецька освіта в культурному просторі України XXI століття», які у освітніх мистецьких проєктах вбачають реалізацію діалогу різних видів мистецтв, утворення особливого мікроклімату, впровадження партнерських стосунків для тих, хто навчає, і тих, хто навчається [6]. Важливим маркером-наслідком проєктної діяльності науковцями

виділяється просвітництво, адже відбувається долучення до зразків високого мистецтва, активно популяризуються здобутки класичної культури, формуються сприятливі умови для ознайомлення з високим художнім рівнем цікавих робіт широкій публіці. Необхідно підкреслити, що проєктна діяльність спонукає класифікувати поточні заходи згідно їх рангу, напряму і допомагає студентам орієнтуватися у сучасному потоці інформації у сфері культури і освіти.

Спільною є позиція науковців щодо появи і включення у вітчизняний мистецький простір проєктів, які втілюють симбіоз не лише класичного мистецтва, але і музики (хореографії, графіки, кіномистецтва і т. пр.) так званого третього пласту [6]. Завдяки цьому своєрідна мистецька «селекція», яка має місце у різних прошарках соціального споживання (еліта, маси; професійне, аматорське; традиційне, авангардне та ін.), може інтегруватися під гаслом мета-ідеї, отже розширюються кордони аудиторії, що свідчить про неабиякий художньо-виховний потенціал означеного феномена.

У контексті зазначеного ми наголошуємо, що студентство у ролі прогресивного прошарку суспільства здебільшого є представником маргінальної культури, яка, у разі еволюціонування її напрямів, може поступово набувати ознак традиційної. Відтак, альтернативні класичному, андеграундні інноваційні форми мистецтва, популярні серед молоді, вносять у загальний потік свіжі та незвичні ідеї, концепції, прочитання відомих творів мистецтва, відмінні від традиційних. Актуально стоїть питання щодо розширення кордонів інтерпретаційних версій, адже саме на стику сталих і новітніх позицій та світоглядів народжуються неперевершені шедеври, з'являються нові засоби художньої виразності, зароджуються невідомі форми трансляції творчості студентів публіці.

Важливим аспектом у такому підході є те, що ми не закликаємо до пропагування примітивної художньої продукції, навпаки, наголошуємо на тому, що «селекцію» проходять лише такі форми мистецької діяльності, котрі мають змістовний і потужний творчий потенціал. Відповідно, новітні форми інтегруються з культурними запитами соціуму і набувають якісно нового тлумачення завдяки їх сплаву із традиційними перевіреними мистецькими моделями. Тож, здобувачі вищої мистецької освіти мають розвивати і проявляти особливу чутливість до виокремлення із сучасних тенденцій найбільш прогресивних і «життєздатних» із них, а також налаштовуватися на певне випередження культурних трендів творчого виміру.

Зважаючи на множину класифікацій творчих проектів мистецького напряму, підкреслимо, що ми, здебільшого, диференціюємо їх у нашій науковій розвідці за домінантним ядром призначення й задуму. Доцільно у такому ракурсі скористатися пропозицією К.Давидовського, який закликає виокремлювати навчальні та позанавчальні проєкти. Дослідник відносить до навчальних «такі, які доповнюють та закріплюють досягнення навчально-виховного процесу й паралельно стверджують й популяризують ці здобутки як мистецький продукт» [3, с.159-160], а позанавчальні проєкти виходять за межі нормативних вимог до навчального закладу.

Керуючись даним параметром, можна залучати здобувачів вищої освіти до навчальних та культурних проєктів на рівні кафедри, факультету мистецтв, університету. Це можуть бути заходи у класах і залах вищого навчального закладу педагогічної та мистецької освіти, які трансформують культурно-мистецьке

середовище завдяки самим студентам і залученим до проєктної діяльності митцям-професіоналам. Нагадаємо, що освітні проєкти мають пріоритетними завданнями закріплювати і реалізовувати практичні навички та знання, отже це апріорі охоплює всі форми контролю виконавської діяльності студентів. Мова йде про академічні концерти, заліки та екзамени з мистецьких дисциплін (наприклад, класичного танцю, диригування, постановки голосу та ін.), державні екзамени.

Позанавчальні проєкти є додатковим ресурсом-майданчиком для прояву творчої ініціативи, мистецької зрілості, експериментальною лабораторією здобувачів вищої мистецької освіти. Відмітимо, що подібні проєкти можуть бути різних масштабів і призначення. Яскравий приклад такого роду активності описаний у науковій публікації Г.Кондратенко. Серед найбільш типових різновидів позанавчальної діяльності автор виокремлює: концерт, конкурс, музичну виставу, фестиваль, літературно-музичні композиції, студентські театральні студії, гуртки та ін. [5].

Цінною є думка дослідниці-практика, що «залучення студентів до відповідної діяльності дає змогу включити кожного в систему ролей відповідно до його здібностей, усвідомити свою роль для колективу і власного розвитку, створити власну інтерпретацію музичного твору з урахуванням толерантного ставлення до творчості та збереження стилю композитора» [5, с.209]. Г.Кондратенко серед позитивних результатів вбачає орієнтування студентської молоді на професійний розвиток, включення їх у соціум на основі гуманістичних високодуховних засад із збереженням індивідуальності кожного, націленням на продуктивну комунікацію і співіснування у світі мистецтва.

Доречним буде впровадження у практику такої діяльності, яка передбачає підготовчі бесіди, тематичні розмови, дискусії щодо сценічної діяльності видатних митців з демонстрацією живого виконання. У процесі роботи мають активно використовуватися спостереження і аналіз подібних заходів, задіюватися обговорення результатів і зіставлення інтерпретаційних версій. Залучення студентів факультетів мистецтв до освітньо-мистецьких проєктів може проходити у різних формах, але завжди передбачає прояв творчої ініціативи від самих здобувачів вищої мистецької освіти.

Перевагами мистецько-освітніх проєктів є те, що вони вдало поєднують навчальну і творчу складові. Подібні сторони дозволяють утримувати баланс теоретичної і практичної підготовки, де знання і навички, набуті протягом певного часу, можуть бути випробувані студентами безпосередньо у проєктній діяльності і збагачувати професійний мистецький досвід. Такі «творчі експерименти» дозволяють здійснювати рефлексивні дії і удосконалювати необхідні сторони художнього досвіду. Відповідно цей досвід постає результатом і вихідним пунктом даного процесу. Якщо освітньо-мистецькі проєкти складаються з серії заходів (тривалі проєкти), це уможливлює творче зростання здобувачів вищої освіти і розширення їхніх мистецьких кордонів та орієнтирів під час навчання.

Серед традиційних форм освітньо-мистецьких проєктів факультетів мистецтв ми можемо виокремити щорічні фестивалі, конкурси, концертні заходи, присвячені пам’ятним подіям та популяризації науково-педагогічного спадку діячів вищого навчального закладу освіти. Нам імпонує думка К.Давидовського, що «мистецькі проєкти, що діють на постійній основі, створюють свою знаково-смислову систему культурних і художніх взаємодій» [3, с.161]. Отже, мистецький резонанс,

прецедент, навіть «ексцес» є важливими гаслами кожного заходу. Крім цього, подібні події та інтеракції, здебільшого, передбачають комунікацію з лідерами у різних галузях мистецтва, що також є «живим» орієнтиром для студентства.

Як приклад, наведемо щорічні масштабні освітньо-творчі проєкти факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського Українського державного університету імені Михайла Драгоманова «Чорнобиль – молодь буде пам'ятати» (Концерт-реквієм), «Україна в Європейському просторі: спільні цінності освіти та мистецтва», Міжнародний фестиваль-конкурс «Пролісок», Міжнародний фортепіанний конкурс «Art-Klavier», Міжнародний хоровий форум імені академіка А.Авдієвського «Як серцю виспівать себе», конкурс шкільної пісні «Дитячі мрії», Міжнародні науково-практичні читання пам'яті академіка Анатолія Авдієвського, Міжнародні педагогічно-мистецькі читання пам'яті професора О.Рудницької та багато інших.

Доцільно буде висвітлити у нашій роботі інформацію про діяльність нових локацій і мистецьких центрів, де відбуваються освітні та культурні проєкти. Це можуть бути фізичні пункти-місцезнаходження (адресна локація), а також віртуальні координати проєктивних центрів у інформаційному вимірі. У кожному разі, залучення студентів до освітньо-мистецьких проєктів передбачає розвиток у них нових навичок, глибоке розуміння культурних норм, трансляцію цінностей, встановлення рамок етики, включення особистісної відповідальності, збереження власних і загальних інтересів, урахування наслідків впливу творчих продуктів.

Разом із звичайними традиційними мистецькими майданчиками і віртуальними платформами, на яких відбувається проєктна діяльність, ми можемо побачити появу нових локацій, такі як освітні хаби. На погляд Л.Скрипник, «освітній хаб – це середовище для «спеціальної» спільної діяльності», яка здійснюється у сучасному технологічно орієнтованому світі інформаційно-комунікаційних технологій, «де є можливість ефективно та оперативно акумулювати інтелектуальний потенціал, розвиватися та набувати компетентності незалежно від віку та статусу» [9, с.199]. Освітні хаби орієнтовані на різні типи і рівні колаборацій (мікро; мезорівня; макрорівня), де є фізична реальна локація (приміщення) та віртуальний онлайн простір.

Їх особливістю є спільна концепція, що реалізовується через єдиний ключ побудови, постановки окремого завдання або реалізації макропроєкту. У освітніх хабах працюють студенти, викладачі, також залучаються різні організації та установи (міністерства, спонсори, лідери, бізнес-партнери та ін.), тобто вони стають центром проєктної діяльності. На відповідних інтерактивних платформах освітніх хабів розташовуються навчальні матеріали, відбувається трансляція культурних заходів, демонструються новітні ресурси у різних напрямах.

Окрім освітніх хабів, які сьогодні існують у більшості університетів європейських країн, в тому числі України, розрізняють так звані «креативні хаби», «мистецькі хаби», «art-hubs». Тобто це різного роду мистецькі майстерні, лабораторії, коворкінги, інкубатори, кластери, модулі, які є публічними просторами для творчої співпраці нового типу. У нашій статті ми спираємось на пояснення даного феномена, надане Т.Сенько. Автор розглядає дане явище у вигляді «творчого багатофункціонального центру або території, який надає простір та забезпечує умови для творчої роботи; спосіб організації роботи, в основі якого лежить динамічне поєднання різноманітних талантів, дисциплін та навичок для посилення інноваційного потенціалу певного проекту» [8].

Завершуючи огляд проблеми підготовки здобувачів вищої освіти факультетів мистецтв до проєктної діяльності в мистецько-освітній сфері, маємо зазначити, що дана тематика є перспективною для науковців, адже включає аспекти новітніх методик і форм залучення студентів у творчий вимір. Особливо цікавими є точки перетину мистецьких позицій з іншими галузями, які уможливлюють створення творчого симбіозу та мистецького продукту нового типу, зацікавлюються молодь, сприяють професійному еволюціонуванню здобувачів вищої мистецької освіти і загалом позитивно впливають на розвиток педагогічної науки.

Література:

1. Бушуєв С. Управління проектами (керівництво з питань проектного менеджменту) – К:Інститут проектного менеджменту США, 2000. 166с.
2. Гриценчук, О.О. Цифрові освітні хаби для підтримки громадянської освіти як складова інформаційно-цифрового навчального середовища: досвід Нідерландів, Бельгії та України. Інформаційні технології і засоби навчання, 2020. 5 (79). С. 341-360.
3. Давидовський К. Семантика мистецького проекту (на прикладі творчих ініціатив Київського інституту музики ім. Р. М. Глієра 1990-2000-х років) / К. Давидовський // Культурологічна думка. 2013. № 6. С. 160-164.
4. Кийков О. Гібрідний менеджмент як соціально-філософська стратегія: прагматизм, моральна рефлексія та адаптація до глобальних викликів // Мультиверсум : філософський альманах : зб. наук. праць/ Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України. – К: Український Центр духовної культури. Випуск 2 (180) Том.1. 2024. С.96-113.
5. Кондратенко Г. Г. Формування толерантної особистості в процесі позанавчальної музичної діяльності//Людські цінності і толерантність у сучасному світі: міжконтинентальний діалог інтелектуалів: матер. Міжнарод. наук.-практ. конф., (16 листоп., м. Київ), 2011. С. 208-210.
6. Мистецька освіта в культурному просторі України XXI століття: Зб. матеріалів Міжн. наук.-творч. конф., Київ, Одеса, 28-30 квітня 2015 р. – К. : НАКККіМ, 2015. 367 с.
7. Поплавський М.М. Мистецький проект: дискурс художньої культури початку нового тисячоліття (у точці перетину – crossover point) [Електронний ресурс] / М. М. Поплавський // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2019. № 1. С. 248-254.
8. Сенько Т. В. Хаби як інноваційна складова соціокультурного простору. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2022. № 4. С. 35–41.
9. Скрипник Л. Інноваційні хаби як дієва складова модернізації освіти / Л. Скрипник // Сучасна вища освіта: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень : тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та науковців (м. Дніпро, 25 березня 2021 р.). − Дніпро, 2021. С. 198−201.

Oksana GUSACHENKO

Educating majors at the arts faculties to engage in projective activities in the field of art education within higher establishments

The article reveals the essence of educating majors at the arts faculties of higher establishments to engage in activities in the field of art educational projects. The views of modern scientists on the concept of "project" are highlighted, indicating the main positive aspects of this form of activity (uniqueness, temporary nature, team spirit, coordination, creative atmosphere, delegation of duties and powers, a platform for self-realization, etc.). The content of art and educational projects and the theoretical and methodical principles of involving art education students in such activities are considered. It is emphasized that the joint activities of specialists of various profiles ensure the uniqueness of a specific event and team, create an exceptional energetic and creative atmosphere, and introduce partnership relations for those who teach and those who study, implement a dialogue between different types of art. It includes examples of high art, popularizes the achievements of various genres and styles of cultures at the junction of established and new positions, promotes the self-realization of its participants, provides the public with the opportunity to familiarize themselves with the high artistic level of interesting works and

thus successfully combines different segments of the consumer audience. It is observed that involving students in educational and artistic projects involves developing new skills, a deep understanding of cultural norms, and expectations regarding their presentation of creativity at an event. The transmission of values, the creation of ethical frameworks, the inclusion of personal responsibility, the safeguarding of one's own and common interests, and the consideration of the consequences of creativity are shown. Incorporating each of them into the role-based hierarchy based on their abilities allows for their individual fulfillment of their role within the team and personal growth, as well as their unique contribution to a project. To look for new avenues of artistic expression, to produce novel forms of broadcasting originality, which facilitate the integration of the current state of information in culture and education. Typical types of educational and arts projects are described. Indicating the tasks and methods of integrating the artistic, aesthetic, cultural, and educational base with various pragmatic, entrepreneurial, and commercial activities, such as management and hybrid business, which are permeated by the processes of technocracy and informatization. The synthesis of the physical and virtual dimensions, the synthesis of education, art, and interactive platforms in modern public spaces of creative collaboration on projects is demonstrated.

Keywords: creative space, art hub, art education, projective activity, creative self-realization, art product, values, interpretation.

References:

1. Bushuiev S. Upravlinnia proektamy (kerivnytstvo z pytan proektnoho menedzhmentu) – K:Instytut proektnoho menedzhmentu SShA, 2000. 166s.
2. Hrytsenchuk, O.O. Tsyfrovi osvitni khaby dlia pidtrymky hromadianskoi osvity yak skladova informatsiino-tsyfrovoho navchalnoho seredovyshcha: dosvid Niderlandiv, Belhii ta Ukrainy. Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia, 2020. 5 (79). S. 341-360.
3. Davydovskyi K. Semantyka mystetskoho proektu (na prykladi tvorchykh initsiatyv Kyivskoho instytutu muzyky im. R. M. Hliiera 1990-2000-kh rokiv) / K. Davydovskyi // Kulturolohichna dumka. 2013. № 6. S. 160-164.
4. Kyikov O. Hibridnyi menedzhment yak sotsialno-filosofska stratehiia: prahmatyzm, moralna refleksiia ta adaptatsiia do hlobalnykh vyklykiv // Multyversum : filosofskyi almanakh : zb. nauk. prats/ Instytut filosofii imeni H.S.Skovorody NAN Ukrainy. – K: Ukrainskyi Tsentr dukhovnoi kultury. Vypusk 2 (180) Tom.1. 2024. S.96-113.
5. Kondratenko H. H. Formuvannia tolerantnoi osobystosti v protsesi pozanavchalnoi muzychnoi diialnosti//Liudski tsinnosti i tolerantnist u suchasnomu sviti: mizhkontynentalnyi dialoh intelektualiv: mater. Mizhnarod. nauk.-prakt. konf., (16 lystop., m. Kyiv), 2011. S. 208-210.
6. Mystetska osvita v kulturnomu prostori Ukrainy KhKhI stolittia: Zb. materialiv Mizhn. nauk.-tvorch. konf., Kyiv, Odesa, 28-30 kvitnia 2015 r. – K. : NAKKKiM, 2015. 367 s.
7. Poplavskyi M.M. Mystetskyi proekt: dyskurs khudozhnoi kultury pochatku novoho tysiacholittia (u tochtsi peretynu – crossover point) [Elektronnyi resurs] / M. M. Poplavskyi // Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv. 2019. № 1. S. 248-254.
8. Senko T. V. Khaby yak innovatsiina skladova sotsiokulturnoho prostoru. Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv : nauk. zhurnal. 2022. № 4. S. 35–41.
9. Skrypnyk L. Innovatsiini khaby yak diieva skladova modernizatsii osvity / L. Skrypnyk // Suchasna vyshcha osvita: perspektyvni ta priorytetni napriamy naukovykh doslidzhen : tezy dopovidei II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii studentiv, aspirantiv ta naukovtsiv (m. Dnipro, 25 bereznia 2021 r.). − Dnipro, 2021. C. 198−201.